

PRESKRIPTIONSAVBROTT – KRAV SKICKAT TILL DIGITAL BREVLÅDA

Enligt Örebro tingsrätt och Göta hovrätt ansågs en digital brevlåda – Kivra – vara jämställd med en fysisk brevlåda som finns på en folkbokföringsadress. Domstolarna ansåg vidare att innehavaren av en digital brevlåda har en skyldighet att kontrollera inflödet av post i denna typ av brevlåda.

Då en borgenär skickat kravbrev till den digitala brevlådan bedömde domstolarna att preskriptionsavbrott skett. Gälldenärens invändning om preskription godtogs inte då hen har en skyldighet att kontrollera inkommande post i en digital brevlåda som hen bevisligen hade tillgång till.

KRAVBREV SOM SKICKATS TILL EN DIGITAL BREVLÅDA (KIVRA) BEDÖMDES VARA PREKRIPTIONSAVBRYTANDE.

En gäldenär gjorde invändning hos Kronofogden om att hinder förelåg mot verkställighet av ett fordringsbelopp på grund av preskription.

Borgenären åberopade att preskriptionsavbrott genom att denne skickat ett kravbrev till gäldenärens digitala brevlåda (Kivra).

Göta hovrätt, RH 2023:46, fick avgöra frågan och precis som tingsrätten gjorde hovrätten den bedömningen att preskriptionsavbrott skett genom det kravbrev som skickats till gäldenärens digitala brevlåda. Borgenären kunde visa att gäldenären var innehavare av den aktuella digitala brevlådan.

Domstolarna uttalade vidare att en digital brevlåda får jämföras med en sedvanlig fysisk brevlåda som finns på en folkbokföringsadress. Och att innehavaren av en digital brevlåda har en skyldighet att kontrollera inflödet av post i denna typ av brevlåda.

Utdrag från Örebro tingsrätts- och Göta hovrättens domskäl, RH 2023:46.

Örebro tingsrätt:

”Det saknas egentlig praxis vad gäller frågan om borgenären har bevisat att gäldenären har tagit del av den skriftliga påminnelsen om denna skickats via den digitala brevlådan Kivra. Tingsrätten anser emellertid att det får anses utrett att syftet med en digital postlåda är att den ska ersätta den fysiska posten.

Tingsrätten anser att det ankommer på den som anslutit sig till en digital postlåda att kontrollera denna på samma sätt som sin vanliga post. Det finns därför, vid bedömning av om preskriptionsavbrott skett, skäl att beakta digitalt översända kravbrev till en digital postlåda på samma sätt som när ett fysiskt brev skickats till gäldenärens folkbokföringsadress.”

Göta hovrätt:

”Mot bakgrund av den utredning som Thorn Svenska AB lagt fram i hovrätten får bolaget anses ha visat att B.K.R. var ansluten till den digitala brevlådan Kivra vid tiden för utskicken från inkassobolaget. Utifrån den utgångspunkten gör hovrätten samma bedömning som tingsrätten i fråga om att preskriptionsavbrott skett samt i fråga om verkställbarheten av det aktuella utslaget. Överklagandet ska därför avslås.”¹

Precedensfallet, RH 2023:46, bifogas i sin helhet till denna artikel, bilaga 1.

¹ Detta precedensfall indikerar också att det åligger innehavaren av en digital brevlåda att ha kontroll av fakturor och andra handlingar som skickas till brevlådan. Har till exempel en faktura skickats till den digitala brevlådan får den anses ha kommit fram till mottagaren. Missar mottagaren att betala fakturan på dess förfallodag kan man inte åberopa att man inte fått fakturan och därför inte gjort en betalning i rätt tid.

Bilaga 1

Målnummer:	Å 1451-23	Avdelning:	2
Avgörandedatum:	2023-06-27		
Rubrik:	Kravbrev skickade till en digital brevlåda har ansetts kommit gäldenären till handa varför preskriptionsavbrott har skett. Hinder mot verkställighet har därför inte förelegat.		
Lagrum:	2, 5 och 6 §§ preskriptionslagen (1981:130).		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• NJA 2012 s. 172• NJA 2016 s. 332		

REFERAT

Kronofogdemyndigheten

Thorn Svenska AB ansökte hos Kronofogdemyndigheten om verkställighet mot B.K.R. av ett utslag. B.K.R. invände mot verkställighet och anförde i huvudsak att fordran var preskriberad.

Kronofogdemyndigheten biföll invändningen om preskription avseende kapitalbeloppet och ränta.

Örebro tingsrätt

Thorn Svenska AB överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. B.K.R. har anslutit sig till den digitala brevlådan Kivra. Det är därför

hennes skyldighet att kontrollera om det kommit någon post dit. Vanligtvis får man även en avisering när det finns handlingar i Kivra, om inställningen inte tagits bort. Brevet får anses ha kommit B.K.R. till handa eftersom inget av de tillsända breven genererat felmeddelanden från Kivra eller e-postklient. Med beaktande av Kivras villkor har hon förbundit sig att kontrollera sin digitala brevlåda, varför hon ska anses ha fått del av handlingen.

Tingsrätten (tingsfiskalen Camilla Hellenäs Limrell) anförde i beslut den 28 mars 2023 följande.

SKÄL

Hinder mot verkställighet föreligger om en fordran är preskriberad.

En konsumentfordran preskriberas tre år efter tillkomsten, om inte preskriptionen avbryts dessförinnan (se 2 § preskriptionslagen). Preskription avbryts bland annat genom att gäldenären får ett skriftligt krav eller en skriftlig erinran om fordringen från borgenären (se 5 § 2). Om preskription har avbrutits på det sättet löper en ny preskriptionstid från dagen för avbrottet (se 6 §).

Vad gäller skriftlighetskravet innebär det att borgenärens påminnelse ska avfattas skriftligen. När det gäller informationsbärare märks att textmeddelanden numera kan transfereras på många andra vägar än på papper, t.ex. genom SMS eller mejl. Det är inte helt självklart att elektroniskt överförd information uppfyller kravet på skriftlighet. Tingsrätten anser emellertid att handlingar som skickas via Kivra, sett till skrivkravets ändamål, är att beakta som skriftliga på det sätt som krävs. (Jfr dock Stefan Lindskog,

Preskription - om civilrättsliga förpliktelsers upphörande efter viss tid, 5 uppl., s. 325 f.)

För att preskriptionsavbrott ska anses ha skett måste kravet eller erinran ha kommit gäldenären till handa. Det är borgenären som står risken för att ett brev med ett krav eller en erinran inte når adressaten. (Se "De 25 kravbrev" NJA 2012 s. 172 med där gjorda hänvisningar.) Om borgenären har sänt två kravbrev till en adress där gäldenären har anledning att bevaka sin post, är detta normalt tillräckligt som bevis om att preskription har avbrutits (se NJA 2016 s. 332).

Det saknas egentlig praxis vad gäller frågan om borgenären har bevisat att gäldenären har tagit del av den skriftliga påminnelsen om denna skickats via den digitala brevlådan Kivra. Tingsrätten anser emellertid att det får anses utrett att syftet med en digital postlåda är att den ska ersätta den fysiska posten. Tingsrätten anser att det ankommer på den som anslutit sig till en digital postlåda att kontrollera denna på samma sätt som sin vanliga post. Det finns därför, vid bedömning av om preskriptionsavbrott skett, skäl att beakta digitalt översända kravbrev till en digital postlåda på samma sätt som när ett fysiskt brev skickats till gäldenärens folkbokföringsadress.

Mot bakgrund av de kravbrev som Thorn Svenska AB tillsänt B.K.R. digitalt anser tingsrätten att preskriptionsavbrott skett, varför fordran inte är preskriberad. Det har därmed inte förelegat hinder mot verkställighet avseende kapitalbeloppet eller räntan på kapitalbeloppet. Det överklagade beslutet ska därför ändras i enlighet med detta. Detta beslut innebär att det inte föreligger hinder mot verkställighet i någon del.

BESLUT

Med ändring av Kronofogdemyndighetens beslut förklarar tingsrätten att hinder mot verkställighet av Kronofogdemyndighetens utslag - - - inte föreligger i någon del.

Göta hovrätt

B.K.R. överklagade tingsrättens beslut. Hon vidhöll att fordran var preskriberad och anförde i huvudsak följande. Hon har inte tagit emot någon av de försändelser som inkassobolaget har skickat. Hon har inte haft hand om sina post- eller bankärenden själv. Hon har inte Kivra och hon går inte till postlådan själv eftersom hon får hjälp med det.

Thorn Svenska AB motsatte sig att tingsrättens beslut ändrades.

Hovrätten (hovrättsråden Magnus Mannerback, referent, och Susanne Nilhammer samt tf. hovrättsassessorn Viktor Wetterö) anförde i beslut den 27 juni 2023 följande.

SKÄL

Mot bakgrund av den utredning som Thorn Svenska AB lagt fram i hovrätten får bolaget anses ha visat att B.K.R. var ansluten till den digitala brevlådan Kivra vid tiden för utskicken från inkassobolaget. Utifrån den utgångspunkten gör hovrätten samma bedömning som tingsrätten i fråga om att preskriptionsavbrott skett samt i fråga om verkställbarheten av det aktuella utslaget. Överklagandet ska därför avslås.

- - -

BESLUT

Hovrätten avslår överklagandet.

Sökord: Invändning mot verkställighet; Preskriptionsavbrott; Digital brevlåda

Litteratur: Stefan Lindskog, Preskription - om civilrättsliga förpliktelsers upphörande efter viss tid, 5 uppl., s. 325 f.
